

Manifest | L'LGTTBI-fòbia a l'esport

19 de febrer de 2024

MANIFEST DIA INTERNACIONAL CONTRA L'LGTTBI-FÒBIA A L'ESPORT, 19 DE FEBRER DE 2024

La LGTTBI-fòbia persisteix com una problemàtica social que engendra discriminació per motius d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere en diversos àmbits de la nostra vida. L'esport no escapa a la presència d'aquests comportaments i actituds discriminatòries, sumats a la gran invisibilitat de les persones LGTTBI en aquest àmbit. Les persones professionals i tècniques de l'esport ofereixen serveis d'intervenció directa en aspectes relacionats amb la corporalitat i el benestar social de moltes persones. Per això, entenem que l'esport ha de ser un àmbit sensible contra la LGTTBI-fòbia com a forma específica de violència, no sols perquè interfereix en la vida de les persones LGTTBI, sinó també en el desenvolupament de relacions socials sanes. Aquest 19 de febrer, coincidint amb el dia de naixement de Justin Fashanu, primer esportista professional a declarar públicament la seva homosexualitat i que va posar fi a la seva vida a causa de tota la pressió rebuda, reivindiquem el dia internacional contra la LGTTBI-fòbia en l'esport.

El tabú i la invisibilitat de les dissidències sexuals i de gènere en l'esport d'alt nivell continuen sent incomprensibles. Recentment, Jakub Jankto va realitzar un vídeo expressant la seva homosexualitat de manera pública, sent el primer futbolista que va jugar en la lliga espanyola (ara juga a la República Txeca) a fer-ho. En el vídeo expressa: «Jo també vull viure la meua vida en llibertat. Sense por. Sense prejudicis. Sense violència. Amb amor. Soc homosexual i ja no vull ocultar-ho». Fa dos anys, ho feia Joshua Carvallo, futbolista de la primera divisió australiana.

El silenci no ha estat la resposta, els missatges de suport i agraïment han estat múltiples per part de personalitats referents mundials en l'esport. No obstant això, és suficient? Òbviament no. Necessitem polítiques públiques que abordin mesures de prevenció, detecció i intervenció de la LGTBI-fòbia en els contextos esportius, un àmbit on el masclisme continua impregnant molts dels estaments amb capacitat de decisió. Una de les grans dificultats és l'escassa visibilitat de referents LGTBI+ en molts esports, especialment en aquells que congreguen a més públic espectador. En els espais educatius haurien de parlar-se més de personalitats del món de l'esport que poden ser referents per a la ciutadania i concretament per a la nostra joventut.

Així mateix, volem unes normatives esportives que no siguin patologitzadores amb les persones trans, utilitzant models i arguments biologicistes per a fomentar l'odi i excloure a persones trans de l'oportunitat de gaudir de l'esport tant a escala amateur com professional.

No han estat poques les «polèmiques» sobre esportistes trans en la natació (Lia Thomas), halterofília (Llorer Hubbard), atletisme (Caster Semenya), com a exemples, que han hagut de suportar discursos transfòbics per part de diferents agents institucionals en els últims anys. Així mateix, tot el debat (en unes certes ocasions virulent) contra la coneguda com a Llei trans* també ha tingut el context esportiu com a atacs i en el punt de mira sobre la normativa quant a la participació de persones trans i les seves respectives categories professionals.

La formació en diversitat afectiu sexual i de gènere ha de ser present tant en els àmbits propis de les educadores físiques com en les ocupacions pròpies de l'esport. És necessari proveir de mecanismes per a fer efectiva la igualtat i eliminar les discriminacions. Des de l'Observatori Contra la LGTBI-fòbia creiem necessari:

- Potenciar l'esport com a eina de transformació i mecanisme d'intervenció per a construir una societat més justa, inclusiva i fraternal.
- Denunciar i penalitzar socialment els comportaments LGTB-fòbiques, masclistes, xenòfobs i discriminatoris en l'àmbit de l'esport.
- Acabar amb qualsevol expressió de violència sigui física o verbal en els espais esportius, els camps de joc, graderies, per motius d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.
- Equiparar el reconeixement públic de les esportistes femenines respecte als esportistes masculins.
- Garantir la pràctica esportiva de les persones trans* i intersexuals d'acord amb el seu gènere sentit, protegint els seus drets i la seva intimitat.
- Impulsar que entitats esportives la implantació d'un protocol d'actuació davant situacions de discriminació per motius d'orientació sexual, identitat o expressió de gènere.
- Reconèixer i situar la diversitat afectiva sexual i de gènere com a elements enriquidors en l'àmbit de l'esport.
- Incloure en la regulació normativa els valors de la diversitat, la igualtat de tracte i la no discriminació.

Totes aquestes accions busquen la consecució d'un objectiu final, l'accés a l'esport de persones diferents en igualtat de condicions, com a activitat que ens empodera, millora la nostra vida, ens ensenya a relacionar-nos i enriqueix la societat amb els seus valors.

A gaudir de l'esport sense LGTBI-fòbia!